

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 15Pc/21/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7920201756
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Berešová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2024:7920201756.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou JUDr. Janou Berešovou v právnej veci navrhovateľky: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v A., D. XXXX/X protistrana : E. F. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v G. H. XXX o príspevok na výživu matky, o príspevok na úhradu nákladov spojené s tehotenstvom a pôrodom, o zabezpečenie výživy dieťaťa takto

rozhodol:

I./ E. F. F. je povinný zaplatiť A. B. C. sumu 1.256,36 € do 90 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II./ V prevyšujúcej časti návrh zamietam.

III./ Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1./ Dňa 16.09.2014 doručila A. B. C. I. súdu Michalovce návrh na úhradu príspevku na výživu a úhradu niektorých nákladov nevydatej matky- konanie sa viedlo pod spisovou značkou 5 C 166/2014. V návrhu uviedla, že žiada, aby súd zaviazal Ing. Dzurju zaplatiť jej sumu 1.550,37 € do 3 dní. Tiež žiadala na menovanom, aby jej v období od 11.09.2014 do 11.09.2016 prispieval na výživu mesačne sumou po 150,-€ vždy do 10-tého dňa v mesiaci vopred. Ozrejmila, že s E. F. otehotnela a je v 38. týždni tehotenstva. Menovaný otcovstvo neuznal. Počas tehotenstva mala výdavky na tehotenské oblečenie, kozmetiku a lieky. Tiež zakúpila pre očakávané dieťa výbavičku. Sumu 1.550,37 € špecifikovala takto :
suma 54,36 € - polovica ňou vynaložených nákladov na zakúpenie tehotenského oblečenia kozmetiky a liekov
suma 446,01€ -polovica ňou vynaložených nákladov na výbavičku pre dieťa
suma 1.050,00€ - výživné pre mal. dieťa: navrhovateľka žiadala výživné v mesačnej výške po 150,-€- čo predstavuje sumu 37,50 € na týždeň krát 28 týždňov materskej dovolenky od narodenia dieťaťa.

2./ Dňa 17.09.2014(deň nasledujúci po podaní návrhu) sa navrhovateľke narodila dcéra J. C.- rodný list na čl. 37 v spise.

3./ Okresný súd Michalovce uznesením 5 C 166/2014-233 zo dňa 11.01.2019 konanie prerušil až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Michalovce spisovej značky 14 C 105/2015 o určenie otcovstva k maloletej J. C. a o úprave práv a povinnosti rodičov k maloletej.

4./ Uznesením Krajského súdu v Košiciach 2 NcC 4/2020-283 zo dňa 06.03.2020 bola vec príspevku na výživu a úhradu nákladov nevydatej matky s prísl. prikázaná Okresnému súdu Trebišov z dôvodu vylúčenia sudcov Okresného súdu Michalovce z konania a rozhodovania danej veci.

Na tunajšom Okresnom súde Trebišov bola vec zapísaná pod spisovú značku 15 Pc 21/2020.

5./ Rovnako bola Okresnému súdu Trebišov prikázaná aj vec určenia otcovstva k mal. J. C. s prísl. a táto bola zapísaná na tunajšom súde pod spisovú značku 15 Pc 20/2020.

V konaní o určenie otcovstva rozhodol tunajší súd rozsudkom zo dňa 18.01.2023 (čl. 308 v spise).

Vo výroku I./ súd konanie o určenie otcovstva k mal. J. C. zastavil, pretože E. F. uznal po znaleckom dokazovaní otcovstvo k mal. na pojednávaní –právoplatný 16.03.2023.

Vo výroku II./ súd mal. J. C. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti D. C. (matkinej sestre), ktorá žije v Pezinku – právoplatný 13.05.2024.

Vo výroku III./bola matka zaviazaná platiť dcére J. výživné v minimálnom rozsahu od právoplatnosti rozsudku na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok – právoplatný 13.05.2024.

Vo výroku IV./ bol otec zviazaný platiť dcére J. výživné v minimálnom rozsahu od právoplatnosti rozsudku na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok -zrušený

Vo výroku V./ súd nepriznal účastníkom náhradu trov konania – právoplatný 13.05.2024.

Voči rozsudku 15Pc 20/2020 zo dňa 18.01.2023 podala odvolanie Mgr. Slávka Budjačová.

Odvolací Krajský súd v Prešove rozhodol rozsudkom 24CoP 92/2023-366 zo dňa 04.04.2024 tak, že potvrdil

výrok II./ rozsudku o zverení mal. J. C. do náhradnej osobnej starostlivosti tety D. C..

výrok III. /,v ktorom bola matka zaviazaná platiť na výživu dcéry minimálne výživné od právoplatnosti rozsudku.

výrok V./ rozsudku o trovách konania.

Výrok IV./prvostupňového rozsudku o povinnosti otca platiť minimálne výživné dcére od právoplatnosti rozsudku bol zrušený uznesením KS Prešov 24 CoP 92/023-372 zo dňa 04.04.2024. Ohľadom tohto nároku stanovil súd pojednávanie na deň 27.05.2024 .

Na tomto pojednávaní súd vyhlásil rozsudok, v ktorom zviazal E. F. F. zaplatiť k rukám matky Mgr. Slávky Budjačovej sumu 3.383,07 € predstavujúcu kapitalizované výživné pre mal. J. C. od jej narodenia- t.j. od 17.09.2014 do 30.4.2024 plus sumu 446,01 € ako polovica nákladov na výbavičku- spolu 3.829,08 €, a to do 4 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

Od 01.05.2024 zviazal súd otca platiť dcére minimálne výživné určené ako 30% sumy životného minima pre nezaopatrené neplnoleté dieťa na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok. To z dôvodu, že dňa 13.05.2024 nadobudol právoplatnosť výrok II./rozsudku tunajšieho súdu 15 Pc 20/2020-308 zo dňa 18.01.2023 o zverení mal. J. do náhradnej osobnej starostlivosti D. C. žijúcej v Pezinku.

6./ V konaní 15 Pc 21/2020 tak súd zameral dokazovanie na posúdenie nárokov Mgr. Slávky Budjačovej na zaplatenie sumy 54,36 € ako polovica nákladov na tehotenské oblečenie, kozmetiku, lieky na zaplatenie výživného pre menovanú v období od 11.09.2014 do 11.09.2016 po 150,-€ mesačne.

7./ Ing. Dušan Dzurjo nárok Mgr. Slávky Budjačovej na zaplatenie sumy 54,36 € uznal čo do základu aj do výšky.

8./ Nárok na príspevok na výživu navrhovateľky za obdobie od 11.09.2014 do 11.09.2016 uznal čo do základu. Sumu 150,-€ mesačne považoval za neprimerane vysokú vzhľadom k jeho osobným, majetkovým a príjmovým pomerom v spornom období.

9./ Z výpovede E. F., tiež z databázy Sociálnej poisťovne (čl. 372-373) súd zistil, že v spornom období menovaný bol zamestnaný

od 07.05.2013 do 31.03.2015 v spoločnosti PRO UNITED s.r.o. v konkurze ako konateľ s odmenou vo výške 90,-€ mesačne

od 01.04.2015 do 14.03.2016 v spoločnosti PRO UNITED BUSINESS s.r.o. v likvidácii ako konateľ s odmenou vo výške 50,-€ zvýšenou od 1.1.2016 na sumu 132,-€ mesačne

od 15.03.2016 do 02.06.2019 v spoločnosti PRO AGRO Servis s.r.o. ako konateľ s odmenou vo výške 132,-€ mesačne.

10./ E. F. ozrejmil, že má vysokoškolské vzdelanie. Ukončil Ekonomickú univerzitu v Bratislave v roku 2002 v odbore manažment výroby. Túto profesiu nikdy nevykonával.

Po ukončení školy 10 rokov pracoval ako zamestnanec v pozícii medicínskeho reprezentanta vo farmaceutických spoločnostiach s príjmom 30.000,-Sk mesačne. Po zmene podnikateľských zámerov týchto firiem stratil danú pracovnú pozíciu v októbri 2012. Podnikanie v tejto oblasti mu nevyšlo.

Bol zoznámený svojim, t.č. nebohým otcom A. F. s menovcom K. F., ktorý mal prepojenie na obchodné spoločnosti PRO UNITED s.r.o. PRO UNITED BUSINESS s.r.o. a PRO AGRO Servis s.r.o., kde sa on stal konateľom s odmenou maximum 132,-€.

Spoločnosti sa mali zaoberať stavebnou činnosťou, čo však v skutočnosti nerealizovali. Aj jeho pozícia konateľa vrátane odmeny bola len formálna.

On v tom čase bol slobodný, bezdetný. Býval v otcovom dome, kde sa mu staral o túto domovú nehnuteľnosť a tiež aj o pridomové hospodárstvo. Za tieto služby mu otec zabezpečoval bezplatne bývanie a stravu.

O tom vedela aj A. B. C., ktorá je jeho spolužiačka zo strednej školy, a s ktorou udržiaval v tom čase kontakty. Ona bola po rozvode a mala z manželstva 8 ročnú dcéru L. J., s ktorou bývala pri svojich rodičoch v byte na terajšej jej adrese.

K. F. ho dostal do problémov so zákonom, musel veľa času tráviť pri výsluchoch na polícii, kde bol nakoniec obvinený zo sprenevery týkajúcej sa zavlečenia firemného auta do cudziny. Bol aj odsúdený a od marca 2020 do júna 2021 vykonal trest odňatia slobody.

V roku 2015 nadviazal známosť so M. N., s ktorou od uvedenej doby žije v spoločnej domácnosti a majú t.č. štyri deti. Najstarší syn F. sa im narodil dňa XX.XX.XXXX.

Takýto bol v spornom období jeho životný štýl. Nepracoval v klasickom pracovnom pomere, ani nepodnikal. Nevlastnil žiaden majetok, býval u otca.

E. F. s prihladnutím na jeho pomery súhlasil s výživným pre Mgr. Slávku Budjačovú vo výške po 50,- € mesačne v spornom období.

11./ Podľa výpisu z databázy Sociálnej poisťovne (čl. 380-402) Mgr. Slávka Budjačová pred nástupom na materskú dovolenku s mal. J. bola oficiálne zamestnaná v Advokátskej kancelárii O. A. a to od 01.06.2010. Pracovný pomer oficiálne trval do 27.07.2021.

Mala už jedno dieťa a to mal. L. J. nar. XX.XX.XXXX, ktorá jej bola zverená do starostlivosti v rozvodovom rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 5C 13/2009-60 zo dňa 24.03.2009. Otec na dcéru podľa rozsudku platil výživné vo výške po 150,-€ mesačne.

Zamestnávateľ JUDr. Mikulák za Mgr. Slávku Budjačovú v roku 2011 platil odvody do Sociálnej poisťovne z vymeriavacieho základu 317,-€, v roku 2012 za ňu odvody neplatil, v roku 2013 za ňu zaplatil odvody len v mesiacoch október (vymeriavací základ 132,15 €), november (vymeriavací základ 337,71 €), december (vymeriavací základ 338,49 €).

V roku 2014 za ňu platil odvody do Sociálnej poisťovne do augusta 2014 z vymeriavacieho základu od 162,-€ do 358,- €.

Od 15.08.2014 odvody za navrhovateľku, ktorá nastúpila na materskú dovolenku hradil štát z vymeriavacieho základu 483,-€, zvýšeného v roku 2015 na sumu 494,40 € rodičovského príspevku. V roku 2016 A. B. C. poberala rodičovský príspevok vo výške po 514,80 € mesačne.

Matka s mal. L. a mal. J. bývala pri svojich rodičoch v ich byte na ulici D. P. A., kde viedli spoločnú domácnosť. S maloletou J. bola na rodičovskej dovolenke do 19.10.2019.

12./ Na základe takto vykonaného dokazovania súd právne uzatvára :

Navrhovateľka dňa 16.09.2014 uplatnila v návrhu podanom na Okresný súd Michalovce nárok voči E. F. ako domnelému otcovi jej nenarodeného dieťaťa a to konkrétne žiadala na menovanom príspevok na jej výživu po dobu dvoch rokov, príspevok na úhradu jej nákladov ako nevydatej matky.

Tiež žiadala o výživné pre dieťa po dobu materskej dovolenky a úhradu nákladov na výbavičku dieťaťa. V čase podania návrhu sa jednalo o nárok v zmysle § 74 ods. 2 Zákona o rodine.

Podľa ustanovenia § 74 ods. 1 Zákona o rodine otec dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, je povinný najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu prispievať matke primerane na úhradu jej výživy a poskytnúť jej príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom.

Podľa ustanovenia § 74 ods. 2 Zákona o rodine súd môže na návrh tehotnej ženy uložiť mužovi, ktorého otcovstvo je pravdepodobné, aby

poskytol vopred sumu potrebnú na zabezpečenie jej výživy podľa odseku 1,

príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom

a sumu potrebnú na zabezpečenie výživy dieťaťa po dobu, počas ktorej by žene patrila materská dovolenka podľa osobitného predpisu.

Nároky podľa ods. 2 môže s úspechom uplatniť len žena v čase tehotenstva a nie už v čase po narodení dieťaťa.

Je to osobitný prípad neodkladného opatrenia, ktorý priznáva nároky tehotnej žene proti otcovi, ktorého otcovstvo je pravdepodobné.

Zákon rozlišuje až tri nároky a to

-príspevok na výživu matky najdlhšie po dobu dvoch rokov

-príspevok na úhradu jej nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom

-zabezpečenie výživy dieťaťa po dobu materskej dovolenky matky v zmysle ust. § 166

Zákonníka práce – v rámci tejto doby možno uplatňovať aj náhradu nákladov na detskú výbavičku, ktorá je nárokom dieťaťa.

Ak počas súdneho konania o nárokoch nevydatej matky podľa ustanovenia § 74 ods. 2 Zákona o rodine bolo už určené otcovstvo muža, proti ktorému žena v dobe svojho tehotenstva uvedené nároky uplatnila, zanikli podmienky pre uloženie zvláštneho neodkladného opatrenia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia.

V takomto prípade súd posúdi uplatnené nároky podľa ustanovenia § 74 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré však neumožňuje priznať náklady na výživu dieťaťa a teda ani náklady na tzv. výbavičku pre dieťa.

Vzhľadom k už určenému otcovstvu k dieťaťu je však možné, aby o výživnom pre dieťa a v jeho rámci aj o nákladoch na výbavičku bolo rozhodnuté v konaní o výchove a výžive dieťaťa.

13./ V prejednávacom prípade došlo k vyššie uvedenej situácii. Na druhý deň po podaní návrhu Mgr. Slávkou Budjačovou o nároky podľa § 74 ods. 2 Zákona o rodine - t.j. dňa 17.09.2014 menovaná porodila dcéru J..

Tým stratila aktívnu legitimáciu na úspešné uplatnenie v návrhu uvedených nárokov. Po narodení dieťaťa súd posudzoval jej nároky podľa ust. § 74 ods. 1 Zákona o rodine.

Konanie o týchto nárokoch bolo prerušené uznesením Okresného súdu Michalovce až do skončenia konania o určenie otcovstva k mal. J. C., keďže účastníkom konania o nárokoch podľa § 74 ods. 1 Zákona o rodine je otec dieťaťa a nie muž, ktorého otcovstvo je pravdepodobné.

Otcovstvo k mal. J. C., nar. XX.XX.XXXX bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, keď v konaní tunajšieho súdu spisovej značky 15 Pc 20/2020 na pojednávaní dňa 18.01.2023 E. F. F. uznal otcovstvo k mal. J..

Rozsudkom 15 Pc 20/2020-308 zo dňa 18.01.2023 súd právoplatne zastavil konanie o určenie otcovstva k mal. J., mal. J. zveril do starostlivosti tety D. C., matku zaviazal platiť na jej výživu minimálne výživne od právoplatnosti rozsudku.

14./ Výrok o výživnom pre mal. J. zo strany jej otca bol odvolacím súdom zrušený. Na pojednávaní dňa 27.05.2024 tunajší súd vo veci 15 Pc 20/2020 vyhlásil rozsudok, v ktorom E. F. F. ako otca mal. J. zaviazal zaplatiť k rukám jej matky kapitalizované výživné od narodenia maloletej až do konca apríla 2024. Tiež ho zaviazal zaplatiť matkou uplatnenú polovicu nákladov na výbavičku maloletej.

Z uvedeného dôvodu súd návrh Mgr. Slávky Budjačovej v terajšom konaní 15 Pc 21/2020 do týchto nárokov- výživné pre dieťa a výbavička zamietol.

15./ Súd priznal Mgr. Slávke Budjačovej uplatnený nárok na príspevok na úhradu ňou vynaložených nákladov spojených s tehotenstvom vo výške 54,36 €, ktorý nárok E. F. F. uznal za dôvodný, čo do základu aj do výšky.

16./ Navrhovateľka žiadala tiež o príspevok na úhradu jej výživy po dobu dvoch rokov od 11.09.2014 do 11.09.2016 vo výške po 150,-€ mesačne.

Pri posudzovaní tohto jej nároku súd vychádzal zo všeobecných hľadísk, na ktoré súd prihliada pri určení výživovacej povinnosti, ktoré sú uvedené v § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

Podľa tohto ustanovenia pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti a možnosti a majetkové pomery povinného.

Rozsah povinnosti otca dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, platiť jej výživné, je v ustanovení § 74 ods. 1 Zákona o rodine vymedzený pojmom „primerane“. Pri posudzovaní tejto primeranosti treba vychádzať predovšetkým z účelu, ktorý sa plnením príspevku sleduje, t.j. aby sa postavenie nevydatej ženy v tejto situácii priblížilo, pokiaľ je to možné, postaveniu matky vydatej za otca dieťaťa.

17./ Po vykonanom dokazovaní zaviazal súd E. F. F. zaplatiť navrhovateľke príspevok na jej výživu za ňou žiadané obdobie v kapitalizovanej sume 1.202,-€ pri mesačnej výške príspevku po 50,-€ mesačne. Suma 1.202,-€ bola vypočítaná takto :

september 2014 – 34,-€ (za 20 dní od 11.09.2014 do 30.09.2014)

október- december 2014 – 150,-€ (50,-€ mesačne krát 3 mesiace)

január-december 2015 – 600,-€ (50,-€ mesačne krát 12 mesiacov)

január-august 2016 – 400,-€ (50,-€ mesačne krát 8 mesiacov).

september 2026 – 18,- € (za 11 dní od 01.09.2016 do 11.09.2016)

Pri stanovení mesačnej výšky príspevku na výživu navrhovateľky v spornom období vychádzal súd z pomerov na strane účastníkov.

Navrhovateľka pred narodením mal. J. mala uzatvorený pracovný pomer s advokátom JUDr. Mikulákom. Mala jedno v tom čase osemročné dieťa a to mal. L. J., ktorá jej bola zverená do starostlivosti. Otec mal. L. platil dcére výživné vo výške po 150,-€ mesačne.

Maximálna výška vymeriavacieho základu, z ktorého platil JUDr. Mikulák navrhovateľke odvody do Sociálnej poisťovne bola pred narodením mal. J. vo výške 338,-€.

Od 15.08.2014 do 09.04.2015 platil štát Mgr. Slávke Budjačovej materské vo výške 483,-€ v roku 2014 a 494,-€ v roku 2015.

Od 06.05.2015 do 19.10.2019 jej platil štát rodičovský príspevok za starostlivosť o dieťa do 6 rokov vo výške : rok 2015 – 494,00 , €rok 2016 – 514,80 €.

E. F. F. v spornom období mal príjem vo forme odmeny za výkon konateľských povinností v spoločnostiach PRO UNITED s.r.o. PRO UNITED BUSINESS s.r.o. a PRO AGRO Servis s.r.o. v maximálnej výške 132,-€ mesačne. Býval bezplatne v dome svojho otca. Dňa02.06.2016 mu pribudla vyživovacia povinnosť k synovi F. zo vzťahu s partnerkou M. N..

Podľa názoru súdu suma 50,-€mesačne výživného pre navrhovateľku, na ktorú súd zaviazal E. F., zodpovedá vyššie uvedenej životnej úrovni oboch účastníkov v spornom období, keď obaja dosahovali nízke príjmy a nevlastnili žiaden majetok väčšej hodnoty. Navrhovateľka bývala v byte pri svojich rodičoch a Ing. Dzurjo žil v dome svojho otca.

Navrhovateľka v návrhu nevysvetlila dôvodnosť ňou žiadaného výživné po 150,-€ mesačne. Súd tuto sumu považoval vzhľadom na vyššie uvedené skutočností za neprimeranú, preto v prevyšujúcej časti jej návrh zamietol.

18./ Trovy konania súd účastníkom nepriznal v súlade s ustanovením § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v zmysle §-u 362 Civilného sporového poriadku (CSP), podľa ktorého odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Odvolanie sa podáva prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove písomne a v troch vyhotoveniach.

Podľa §-u 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods 1,2 CSP.)uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa §-u 62 ods.1 Civilného mimosporového poriadku (CMP) odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa §-u 62 ods.2) CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa §-u 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.